

ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොර සහනාධාරය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක විග්‍රහයක්

ଆර්.එම්.එම්.අංර. රත්නායක, ග්‍රාස්තුවේදී (විශේෂ) ආර්ථිකවිද්‍යා තෙවන වසර
madurathnayakauok@gmail.com

සංකීර්ණය

තිශ්‍රෙහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ බලයට පත් රජයන් විසින් කාමි කාර්මික සංවර්ධනයට විවිධ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කොට ඇත. මෙම ප්‍රතිපත්තිවල මූලික අරමුණ වූයේ රට සහලින් ස්වයංපොෂ්ත කිරීම සි. ඒ සඳහා අනුගමනය කළ ප්‍රධාන ම ක්‍රියාමාරුගයක් වූයේ කාමි එලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම සි. ඒ සඳහා 1951 සිට පොහොර සහනාධාර ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වූ අතර, විටින් විට වෙනස්කම්වලට භාජනයවෙමින් වර්තමානය දක්වා ක්‍රියාත්මක වේ. පොහොර සඳහා සහනාධාර ලබාදීම යනු ප්‍රධානත ම විව්‍ලව යෙදවුම් සහනාධාරය නොමිලේ ලබාදීම වන බැවින් එමගින් වී හා අනෙකුත් කාමි බේග වගාවන්ගේ එලදායීතාව වැඩි කිරීමට වන බලපෑම අතිමහත් ය. එම නිසා පොහොර සහනාධාරය ක්‍රියාත්මක වූ ආකාරය හා වී තිෂ්පාදනය හා එලදායීතාව වැඩි කිරීමට එතුළින් දක්වන ලද දායකත්වය පිළිබඳව මෙමගින් විමර්ශනය කෙරේ.

මුළු පද්‍ය: පොහොර සහනාධාරය, එලදායීතාව

හැඳින්වීම

සමස්ත කාමි නිෂ්පාදනය හා එලදායීතාව ඉහළ නැංවීම ප්‍රධානත ම අරමුණ කරගනිමින් 1951 දී පොහොර සහනාධාරය හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර, මෙමගින් ගොවීන් පොහොර සඳහා පුරුෂ කරවීම මෙන් ම ගොවීන්ගේ තිෂ්පාදන පිරිවැය හා දරිද්‍රතාව අවම කර ගැනීම යන උප අරමුණු ගණනාවක් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ත්, ඒ තුළින් තිෂ්පාදන අතිරික්තයක් බිහිකිරීම ත් අපේක්ෂා විය.

වගාවන් සඳහා බහුල ලෙස රසායන පොහොර හාවිතයත් සමග ගොවී ආදායමෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් පොහොර සඳහා වැයවීම හේතුවෙන් ගොවී ආදායම අඩුවීම හා දරිද්‍රතාව වැඩිවීම විශාල ගැටළුවක් විය. එයට පිළියමක් ලෙස රජය විසින් පොහොර සහනාධාර ප්‍රතිපත්තිය සැලසුම් කොට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 1951 සිට 1962 දක්වා කාල සීමාව තුළ තෝරාගත් ගොවීන් පිරිසකට පමණක් පොහොර සහනාධාරය ලබා දීමට තිරණය විය. නමුත් 1962 දී පොහොර සහනාධාර ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කරනු ලබන අතර, 1962-1989 දක්වා සැම කාමි බේග වර්ගයකට ම පොහොර සහනාධාරය ලබා දෙන ලදී. 1990-1994 දක්වා කිසිදු පොහොර සහනාධාරයක් ලබා තොරිම මෙන් ම 1997-2005 දක්වා වී ගොවීන්ට යුරියා සඳහා පමණක් පොහොර සහනාධාරය ලබා දීම ආදි ලෙස මෙම සහනාධාරය විවිධ අදියර යටතේ සංශෝධනය වෙමින් ක්‍රියාත්මක විය. 2005 වර්ෂයේ බලයට පත් රජය මගින් මහින්ද වින්තන වැඩි සටහන යටතේ යුරියා ඇතුළු පොහොර වර්ග කිලෝග්රීම් 50 ක බැගයක් රු 350 මුදලට ලබාදෙන ලදී. මෙසේ ලබා දුන් පොහොර සහනාධාරය මේ දක්වා ම ක්‍රියාත්මකවන අතර, එමගින් අපේක්ෂිත අරමුණු ඔවු වී ඇති ද යන්න පිළිබඳව විශ්ලේෂණාත්මකව ඇගයීමකට ලක් කිරීම වැදගත් වේ.

කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා සහනාධාර

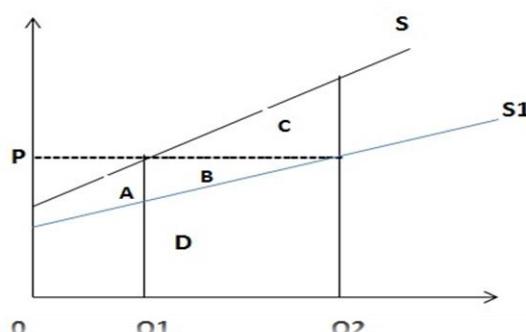
රජයක් හෝ ආයතනයක් මගින් පවතින තත්ත්වයේ වෙනසක් ඇති කිරීමේ අරමුණින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන සිදුකරනු ලැබේ. ප්‍රතිපත්තියක් මගින් අනාගත දැක්ම, මෙහෙවර, කුමෝපායන් හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළ පිළිබඳව හෙළි කරනු ලැබයි. ප්‍රතිපත්තියක් මගින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල කිසියම් නිශ්චිත වකවානුවක් තුළ ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන අතර, එය දිගුකාලීන, කෙටිකාලීන හෝ මධ්‍යකාලීන විය හැකි ය. කෘෂි ප්‍රතිපත්තියක් යනු කෘෂි අංශය දියුණු කිරීමට හෝ පවත්වාගෙන යාමට සමස්ත ආර්ථිකය ම අධ්‍යයනට කොට ආංශික වශයෙන් කෘෂි අංශය පමණක් සැලකිල්ලට ගනිමින් අරමුණු හා ප්‍රතිපත්ති ඇතුළත් ලේඛනයකි. කෘෂි ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මූලික අරමුණු කෘෂි අංශයේ නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සි. එමෙන් ම කෘෂි ප්‍රතිපත්තියක් මගින් රටේ ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම මගින් සමාජ හා දේශපාලනීක සංවර්ධනය එනම් ආර්ථික ඒකාබද්ධතාව ඇතිකිරීම, ග්‍රාමීය දිලියුකම නැතිකිරීම, මන්දපෝෂණය නැතිකිරීම හා ග්‍රාම සංවර්ධනය ඇතිකිරීම ආදි විවිධ අරමුණු පාදක වේ.

සහනාධාරයක් යනු නිෂ්පාදකයන් හා පාරිභෝගිකයන් දිරීමත් කිරීමේ අරමුණින් රජය විසින් ලබා දෙන දීමනාවක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. පාරිභෝගික ආදායම වැඩිකිරීම, විවිධ හාණ්ඩ පරිභෝගනය දිරීමත් කිරීම අදිය සඳහා පාරිභෝගික සහනාධාරය දෙනු ලබන අතර, නිෂ්පාදන දිරීමත් කිරීමට නිෂ්පාදන සහනාධාර ලබාදේ. සහනාධාරයක් ලබාදීමේ ආකාර දෙකකි. එනම්,

- 1 නිමුෂුම සහනාධාර
- 2 යෙදුවුම සහනාධාර

නිමුෂුම සහනාධාරයක් මගින් පාරිභෝගිකයා දිරීමත් කිරීම අපේක්ෂා කරන අතර ම වී සහතික මිල ප්‍රතිපත්තිය, අවම මිල ප්‍රතිපත්තිය මෙයට තිබුණු වේ. යෙදුවුම සහනාධාරයක් මගින් නිෂ්පාදන පිරිවය අවම කිරීම ත් නිෂ්පාදකයාගේ ආදායම වැඩි කිරීම හා නිෂ්පාදන දිරීමත් කිරීම ත් මූලික අරමුණු වේ. පොහොර සහනාධාරය යනු යෙදුවුම සහනාධාරයකට ප්‍රධාන තිදරුගකයකි.

ප්‍රස්ථාර සටහන අංක 01 : යෙදුවුම සහනාධාරයක න්‍යායාත්මක පසුබිම

යෙදුම් සහනාධාරයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සිදුවන්නේ රාජ්‍ය ආදායම නිෂ්පාදකයන් වෙත පුවමාරු කිරීම සි. යෙදුම් සහනාධාරයක් හේතුවෙන් සැපයුම් වතුය S සිට S1 දක්වා දකුණට විතැන් වේ. බොහෝවිට පොහොර වැනි විවලා සඳහා යෙදුම් සහනාධාර ලබා දේ. එහි ප්‍රතිච්චාය පහත පරිදි දැක්වීය හැකි ය.

ශුහසාධන බලපෑම

ශුහසාධනය - A+B

සහනාධාර පිරිවැය - A+B+C

ශුද්ධ ඉහසාධන වෙනස - C

සම්පත් මාරුවීම

අමතර සම්පත් හාවිතය - B+C+D

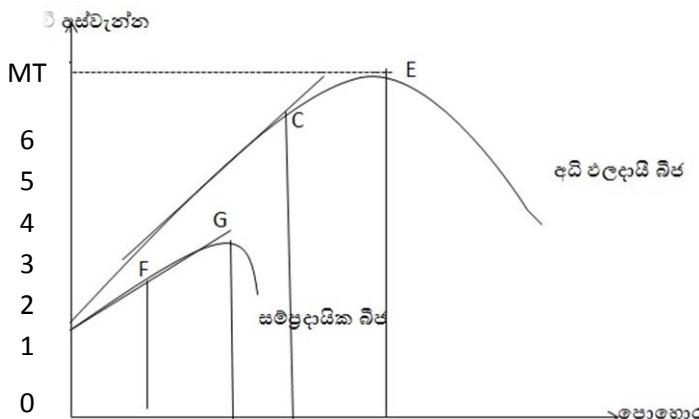
විදේශ විනිමය ඉතිරි කිරීම - B+D

ප්‍රහුබර කාර්යක්ෂමතා පාඩුව - C

පොහොර සහනාධාරය ක්‍රියාත්මක කිරීම ත්‍යාගාත්මකව

පොහොර විවලා සාධකයක්වන අතර අනෙකුත් සාධක යහපත් ලෙස පවතී නම් එලදාව වැඩිකර ගැනීමට පොහොර සහනාධාරයක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. මෙමගින් මූල නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට අප්‍රතික්ෂා කෙරේ.

ප්‍රස්ථාර අංක 02 : පොහොර සහනාධාරයේ ත්‍යාගාත්මක පසුබිම

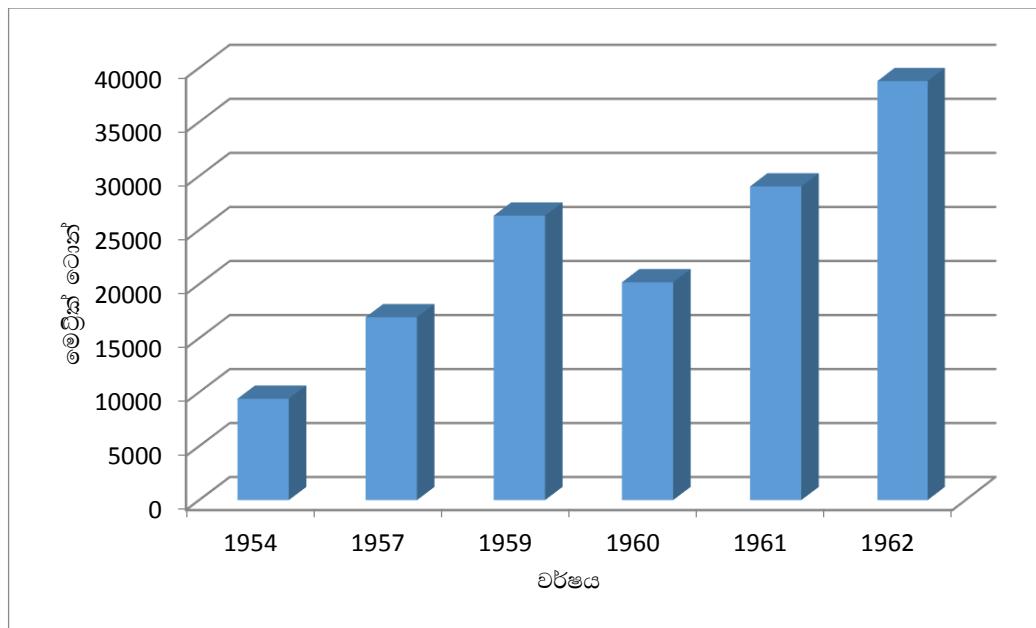
මෙම වතුයට අනුව සාම්පූද්‍ය බිජුතු යටතේ අඩු පොහොර ප්‍රමාණයක් හාවිතයෙන් ලැබෙන අඩු අස්වැන්න G මගින් පෙන්වුම් කරනු ලැබේ. අධි එලදායී බිජුතු යටතේ පොහොර සංයෝග කිරීමෙන් අස්වැන්නේ වන වැඩිවීම E මගින් දැක්වේ. මෙහි දී ගුමය, ජලය, දේශගුණික සාධක තොවෙනස් ව පවතී යැයි උපකළුපනය කෙරේ. එමෙන් ම වතු දෙක ම හින්වන එලදා ත්‍යාගයන් යුතුක්ත ය. එමගින් අදහස් වන්නේ පිට විද්‍යාත්මකව ලබාගත හැකි උපරිම අස්වැන්න ලබා ගැනීමෙන් පසු විවලා පිරිවැය වැඩි කිරීමෙන් අස්වැන්න වැඩි තොවන බවයි.

එමෙන් ම C හා F ලක්ෂවල දී වී නිෂ්පාදනය හා පොහොර මිල සමානවන ප්‍රගස්ත මට්ටම පෙන්වුම් කරයි. මෙම අවස්ථාවේ නිෂ්පාදනයේ ආන්තික වටිනාකම ආන්තික සාධක මිලට සමාන වේ. මෙම තත්ත්වයේදී ගොවීන් C මට්ටමේ F අස්වැන්න ලබා ගන්නේ කෙසේ ද යන්න ගැටළුව කි. ඒ අනුව පොහොර හාවිතය වැඩි කිරීමෙන් නිෂ්පාදනය වැඩි කළ හැකි බව ගොවීන් දැනුවත් කළ යුතු ය. එලදායිතාව C මට්ටම ඉක්මවා E මට්ටම දක්වා වැඩි කිරීමට රජයට අවශ්‍ය වන්නේ නම් ඒ සඳහා දැරිය යුතු පිරිවැය සහනාධාරයක් මගින් ලබාදීමට කටයුතු කළ යුතු ය. ගොවීන් එසේ නොපෙළඹීය නම් ලබා ගත හැකි උපරිම අස්වැන්න හා ලබාගන්නා උපරිම අස්වැන්න අතර පරතයක් ඇති වේ. එය ගතික අසමතුලිතතාව යි. පොහොර සහනාධාරයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ත්‍යායාත්මක පසුවීමයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොර සහනාධාරය ක්‍රියාත්මක වූ ආකාරය

මෙරට කාලීකාරීක නිෂ්පාදනයේ එලදායිතාව වර්ධනය කර ගැනීමේ අරමුණුනින් 1951 දී පොහොර සහනාධාරය ආරම්භ කරන ලදී. ඒ අනුව එතෙක් පැවති පාරම්පරික වී වර්ග වෙනුවට වැඩි එලදායිතාවයෙන් යුතු වී වර්ග සඳහා යොමුවේම ත් සමග ඇතිවූ කාලී ප්‍රබෝධයක් හේතුවෙන් රසායනික පොහොර හාවිතය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමුවිය. ඒ අනුව නයිලුවන්, පොටැසියම්, පොස්පරස් අධිංගු පොහොර සංක්‍රෑතයක් ලබා දීමට යෝජනා විය.

ප්‍රස්ථාර සටහන අංක 03 : 1951 පොහොර සහනාධාරය යටතේ වී වගාචට හාවිතා වූ පොහොර ප්‍රමාණය (1954-1962)

මූලාශ්‍රය: පොහොර ලේකම් කාර්යාලය

පොහොර සහනාධාරය හඳුන්වාදීම ත් සමග මෙරට රසායන පොහොර හාවිතයේ විශාල වෙනසක් වූ 1954 වර්ෂයේ දී මෙට්‍රික් ටොන් 9400 ක් හාවිතා වූ පොහොර

ප්‍රමාණය 1962 වර්ෂය වනවිට මෙට්‍රික් ටොන් 38782 දක්වා වර්ධනය විය. ඒ අනුව සහනාධාරය හඳුන්වා දී දැක්වා තුළ දී මෙරට හාවිතා වූ මුළු පොහොර ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 29041 දක්වා වර්ධනය විය.

1962 දී පොහොර සහනාධාර ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙහි දී සමුළකාර සාමාජිකයන්ට හා වගා කම්ට්‍රේ මගින් අත්පිට මුදලට පොහොර ලබා ගන්නන්ට 50% සහනාධාරයක් ද, නෙයට පොහොර ලබා ගන්නන්ට හා ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පොහොර ලබාගන්නා අයට 3.5% සහනාධාරයක් ලබා දෙන ලදී. 1990-1994 දක්වා කිසිදු පොහොර සහනාධාරයක් ලබා නොදුන් අතර, 1997-2005 කාලයේ දී වී ගොවීන්ට යුරියා සඳහා පමණක් පොහොර සහනාධාරය ලබා දෙන ලදී.

2005 වර්ෂයේ දී බලයට පත් වූ රජය මහින්ද වින්තන වැඩසටහන යටතේ යුරියා පොහොර කිලෝ ග්‍රෑම 50 ක් රුපියල් 350 ට ලබාදෙන ලදී. මෙහි දී සහනාධාරය ලබා දීමට කරුණු 03 ක් සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී.

- කුඩා ඉඩම් හිමි ගොවීන්ට අදාළ ව පොහොර ලබා දීම (අක්කර පහත අඩු)
- ප්‍රධාන පොහොර වර්ග තුනක් රුපියල් 350 ට ලබා දීම
- පොහොර සහනාධාරය ලබා ගැනීමට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ගොවීන් සතු වීම

ඉහත කරුණු මත පදනම්ව සහනාධාරය ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය තීරණය විය. පොහොර මිල තීරතුරු උච්චාවනයට ලක් වූව ද දේශීය වෙළෙඳපාල තුළ ස්ථාවර පොහොර සහනාධාර මිලක් පවත්වාගෙනයාමට රජය විසින් වැයබර දරනු ලැබේ ය. ඒ අනුව පොහොර සහනාධාරය හේතුවෙන් රජයට විශාල පිරිවැයක් දැරීමට ද සිදුවිය.

වගු අංක 01 : පොහොර සඳහා රජය දරනු ලැබූ වියදම (2005-2013)

වර්ෂය	සහනාධාරය සඳහා රජය දරන වියදම (රු මිලියන)	ද. දේ වියදම
2005	6846	0.3
2006	11867	0.4
2007	11000	0.3
2008	26450	0.6
2009	26935	0.6
2010	26028	0.5
2011	29802	0.5
2012	36456	0.5
2013	37800	0.4

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව

ඉහත දත්ත අනුව පැහැදිලි වන්නේ රජය විසින් විගාල මූදලක් පොහොර සහනාධාරය වෙනුවෙන් දරන බවයි. එනම් 2005 දී රුපියල් මිලියන 6846 ක් වූ එම මූදල 2013 වනවිට රුපියල් මිලියන 37800 දක්වා වැඩි කොට තිබේ. ඒ අනුව රජය වාර්ෂිකව රුපියල් බිලියන 30000-40000 පමණ ප්‍රමාණයක් පොහොර සහනාධාරය වෙනුවෙන් වෙන් කරනු ලැබේණි. එය මූල් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 0.3% සිට 0.6% දක්වා අගයක් ගන්නා අතර, එය රාජ්‍ය වියදමින් විගාල මූදලක් විය. රජය සහනාධාරය කුම්වත්ව පවත්වාගෙන යාමට අඛණ්ඩව විගාල පිරිවැයක් දරනු ලැබේ.

පොහොර සහනාධාරය මත වී නිෂ්පාදනය හා එලදායීතාව දක්වන ලද දායකත්වය

සමස්ත වී නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම හා එලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම ගොවීන්ගේ දරිද්‍රතාව අවම කිරීම අරමුණු කොටගෙන කුයාත්මක වූ පොහොර සහනාධාරය තුළින් එකී අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමත් වී වගාවේ සමස්ත නිෂ්පාදනය හා එලදායීතාවය වර්ධනය කර ගැනීමට සමත්වී ද යන්න සලකා බැලීම වැදගත් වේ.

වගා අංක : පොහොර සහනාධාරය මත වී නිෂ්පාදනය හා එලදායීතාව (2008-2013)

වර්ෂය	සහනාධාරය සඳහා රජය දරන වියදම (රු මිලියන)	සමස්ත වී නිෂ්පාදනය (මෙ ටොන් දහස්)	හෙක්ටයාරයක එලදායීතාව (කිලෝ ග්‍රෑම්)
2008	26450	3875	4187
2009	26935	3652	4336
2010	26028	4301	4528
2011	29802	3894	3970
2012	36456	3846	4353
2013	37800	4621	4326

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව, 2014

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාවට අනුව 2008 වර්ෂයේ පොහොර සහනාධාර වියදම රුපියල් මිලියන 26450 වන අතර එම වර්ෂයේ සමස්ත වී නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 3875ක් වන හෙක්ටයාරයක එලදායීතාව කිලෝ ග්‍රෑම් 4187 ක්. 2013 වර්ෂයේ සහනාධාරය සඳහා රජය දරන වියදම රු මිලියන 37800 ක් වූ අතර එය මිලියන 11350ක වැඩි වීමෙකි. සමස්ත වී නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 4621 වූ අතර හෙක්ටයාරයක එලදායීතාව කිලෝ ග්‍රෑම් 4326 ක් විය.

පොහොර සහනාධාරයේ එක් අරමුණක් වූයේ ගොවීන් රසායන පොහොර සඳහා යොමු කරවීම සි. එම අරමුණ බොහෝ දුරට සාර්ථක වී ඇති බවක් මෙමගින් දක්නට ලැබේ. එනම් මහ බැංකු වාර්තාවට අනුව 2004 වර්ෂයේ මහ කන්නයේ රසායන පොහොර හාවිතා කරන භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 419812 ක් වූ අතර එය 2010 වනවිට හෙක්ටයාර

436370 දක්වා හෙක්ටයාර 16558 ප්‍රමාණයකින් වැඩි විය. යල කන්නය සැලකීමේ දී රසායන පොහොර හාවිතා කරන සුම් ප්‍රමාණය 2004 දී හෙක්ටයාර 63493 සිට 157816 දක්වා වැඩි වී තිබේ.

පොහොර සහනාධාරය හේතුවෙන් නිෂ්පාදනය වැඩි වී ඇති බවක් දක්නට ලැබේ. එනම්, 2005 වර්ෂයේ පොහොර සහනාධාර වියදම රු මිලියන 6846 ක් වූ අතර, එම වර්ෂයේ සමස්ත නිෂ්පාදනය මෙටික් ටොන් 3246 ක් ද, 2010 වර්ෂයේ පොහොර සහනාධාර වියදම රු මිලියන 26935 ක් වූ අතර, එම වර්ෂයේ සමස්ත නිෂ්පාදනය මෙටික් ටොන් 4301 විය. 2013 වර්ෂයේ වියදම 37800 වූ අතර සමස්ත නිෂ්පාදනය මෙටික් ටොන් 4621 වේ. මෙමගින් පැහැදිලි වන්නේ පොහොර සහනාධාරය සඳහා රජය දරන වියදම වැඩිවන වේගයට වඩා අඩු වේගයකින් නිෂ්පාදන වැඩි වන බවයි.

සමාලෝචනය

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ මුළු අවධියේ දී පොහොර සහනාධාරය හේතුවෙන් වී ගොවිතැනේ එලදායීතාවේ වර්ධනයක් ඇති කළ හැකි වූ අතර, එමගින් අතිරික්තයක් බිජිකිරීම මූලික අරමුණ විය. තමුත් හොහොර සහනාධාරය සඳහා දරනු ලබන වියදමට වැඩිවිමට සාපේක්ෂව එලදායීතාවයේ අඩු වේගයක් පෙන්වුම් කරනු ලබයි. එමෙන් ම පොහොර සහනාධාරය මගින් ගොවීන් රසායන පොහොර සඳහා පෙළඹවීම මත වියදුමින් වැඩි කොටසක් පොහොර සඳහා යෙදවීම දක්නට ලැබේ. වර්තමානය වනවිට කාබනික පොහොර සඳහා වැඩි නැඹුරුවක් දක්වන අතර, කාබනික පොහොර හාවිතා කරන නිෂ්පාදන සඳහා වැඩි ඉල්ලුමක් ඇති වී තිබීම වර්තමානයේ නව ප්‍රවනතාවකි. ඒ අනුව කාබනික පොහොර දීරිමත් කරන කිසියම් ක්‍රමවේදයක අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ සලකා බැලීම වැදගත් වේ. වසරකට මිලියන තිස්දහස ඉක්මවමින් ගෙන්වන පොහොරවලින් 60%කට වඩා අවසානයේ මුදාහරිනුයේ ජල මාර්ග වලට ය .එය වර්තමානයේ මහා බෛද්‍යවකයක් බවට පත් ව ඇත. ඒ අනුව පොහොර සහනාධාර වියදම ඉක්මවා යමින් සෞඛ්‍ය වියදම් ඇස්කමේන්තුවේ වැඩි වී ඇති බව බොහෝ දෙනාගේ මතය වී ඇත. ඒ සියලු කරුණු සලකා බලා නිසි ක්‍රමවේදයක් හා නිවැරදි තෝරා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණයක් මත පොහොර සහනාධාරය ලබා දීමට කටයුතු කිරීම වඩාත් එලදායී වනු ඇත.

ආක්‍රිත ගන්රී

ඉන්දනි, ඒ බිජි (2007) "නිදහසින් පසු දේශීය කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිඵලන්ති හා උපායමාර්ග", ආර්ථික විමසුම, මුදුණ සේවා අංශය, මහජන බැංකුව.

කරුණෙයිරාජන්, ඩී. (1980), "පලිබෝධනාකක හා කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිඵලන්ති හාවිතය පිළිබඳව එන්ද්‍රය කෘෂිකාර්මික ඇසින් බැලීමක්", ආර්ථික විමසුම, මුදුණ සේවා අංශය, මහජන බැංකුව.

දිසානායක, ඩී. එම්. ඒ (2008) "වී වගාව සඳහා පොහොර හාවිතයට මූල්‍ය සම්පාදනය" කතා ප්‍රකාශනයකි.

ආර්ථිකවිදාය
2015

හේතුගොඩර, එම (2014), “කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හා කෘෂි ප්‍රතිපත්ති දේශන සටහන්”, කැලණීය විශ්ව විද්‍යාලය, කැලණීය.